

İlgili Kanun / Madde
6100 S. HMK/107

T.C
YARGITAY
9. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2022/16834

Karar No. 2023/167

Tarihi: 11.01.2023

- BELİRSİZ ALACAK DAVASINDA TALEP ARTIRIMI
- TALEP ARTIRIMININ ISLAH NİTELİĞİNDE OLMADIĞI
- BOZMA KARARINDAN SONRA DA TALEP ARTIRIMI YAPILABİLECEĞİ

ÖZETİ: Dosya içeriğine göre dava belirsiz alacak davası türünde açılmış, bozma kararından sonra davacı tarafından 06.03.2018 tarihli talep artırımı dilekçesi ile talep sonucu artırılmıştır. Mahkeme kararının gerekçesinde belirtildiğinin aksine, somut uyuşmazlıkta bozmadan sonra yapılan bir ıslah işlemi söz konusu olmayıp davacı tarafından talep artırımı hakkı kullanılmıştır. Hukuki niteliği itibarıyla talep artırımı işlemi ıslah olmadığından, bozmadan sonra yapılan bir ıslah da söz konusu değildir. Bu nedenle Mahkemece davacının talep artırımı dilekçesi değerlendirilerek bir karar verilmesi gerekirken davacının talep artırımı dilekçesi kabul edilmeyerek yazılı şekilde hüküm kurulması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

DAVA: Taraflar arasında görülen alacak davasında verilen karar hakkında yapılan temyiz incelemesi sonucunda, Dairece Mahkeme kararının bozulmasına karar verilmiştir.

Mahkemece bozmaya uyularak yeniden yapılan yargılama sonucunda; davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Mahkeme kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalı Kurumda teknisyen olarak çalıştığını, Tes-İş Sendikasına üye olduğunu ve bu tarihten itibaren sendikalı olarak çalıştığını, günlük yevmiyelerinin yaklaşık 31,00 TL iken Tes-İş Sendikası ile TEDAŞ Genel Müdürlüğü arasında imzalanan protokol gereğince toplu iş sözleşmesinin imzalanması ile birlikte davalı Kurum tarafından yevmiyelerinin 24,00 TL'ye indirildiğini, davacının almış olduğu ücretlerin yanında yevmiyeleri baz alınarak ödenen diğer ücretlerin de kendisine sendika üyesi olmadan önceki ücretlerine kıyasla eksik ödendiğini ileri sürerek ücret, fazla çalışma, hafta tatili ile ulusal bayram ve genel tatil ücreti, ilave tediye, iş güclüğü tazminatı, vardiya tazminatı, bakım tazminatı ve ikramiye fark alacaklarının hüküm altına alınmasını talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; Tes-İş Sendikası ile TEDAŞ Genel Müdürlüğü arasında 31.05.2004 tarihinde imzalanan protokolün 2 nci maddesi gereğince 01.03.2003-28.02.2005 yürürlük süreli 10. Dönem Toplu İş Sözleşmesi'nin EK-2 cetvelinin 6 ncı maddesinin (c) bendi uyarınca; işçilerin, sendika üyeliklerinin işverene bildirildiği tarihten itibaren EK-2 cetvelindeki 4. derece karşılığı yevmiyelerinin verilmesinin ve yine işbu bildirim tarihinden itibaren sözleşmenin tüm hükümlerinden 15.06.2004 tarihi itibarıyla yararlandırılmasının imza altına alındığını, sendika üyesi olan işçilerden tekniker (arazide çalışan) ve teknisyenlere protokol hükmü gereği toplu iş sözleşmesinin EK-2 cetvelinde yer alan 4. eşdeğer dereceli teknisyen unvanına günlük 24,44 TL ücretinin uygulanmasının bildirildiğini, söz konusu yevmiye değişikliğinin 4857 sayılı İş Kanunu'nun 22 nci maddesi uyarınca davacıya bildirilmesinin gerekmediğini, davacının sendikaya üye olması ile birlikte sendikanın imzaladığı toplu iş sözleşmesine tâbi olacağını savunarak davanın reddini istemiştir.

III.MAHKEME KARARI

Mahkemenin 02.12.2014 tarihli ve 2012/641 Esas, 2014/659 Karar sayılı kararı ile sendika üyeliğinden sonra davacıya yapılan aylık toplam ödemelerde ciddi artışlar meydana geldiği, davacının yevmiyesindeki düşüşün davalı işverenin tek taraflı tasarrufuna dayanmadığı, davacının sendika üyesi olduktan sonra yevmiyesinin 31,00 TL'den 24,44 TL'ye düşmesinin davacının üyesi olduğu Tes-İş Sendikası ile davalı işveren arasında akdedilmiş olan toplu iş sözleşmesine bağlı olarak imzalanan protokole dayandığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

IV.BOZMA VE BOZMADAN SONRAKİ YARGILAMA SÜRECİ

A. Bozma Kararı

1. Mahkemenin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

2. Dairemizin 25.05.2015 tarihli ve 2015/7655 Esas, 2015/18877 Karar sayılı kararıyla işveren tarafından toplu iş sözleşmelerinin uygulanması neticesinde iş

sözleşmesinde kararlaştırılan ücretin davacının sendikaya üyeliği ve toplu iş sözleşmesinden yararlanmaya başlaması üzerine düşürülmesinin 2822 sayılı Toplu İş Sözleşmesi, Grev ve Lokavt Kanunu'nun (2822 sayılı Kanun) 6 ncı maddesi uyarınca işçi lehine şart ilkesinin ihlali niteliğinde olduğu, Mahkemece davalının zamanasını savunması nazara alınarak hesap dönemine ilişkin tüm ücret bordroları dosyaya getirtilerek gerekirse başka bir bilirkişiden rapor alınmak suretiyle davacının ücret farkından kaynaklı taleplerine ilişkin yeniden bir karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle hükmün bozulmasına karar verilmiştir.

B. Mahkemece Bozmaya Uyularak Verilen Karar

Mahkemenin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile bozma ilâmı sonrasında celp edilen hesap dönemine ilişkin bordroların incelenmesi sonucunda davacının ücretinin %21,16 oranında düşürüldüğü, bu durumun 2822 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesi uyarınca işçi lehine şart ilkesinin ihlali niteliğinde olduğu, davacı vekili tarafından 06.03.2018 tarihinde ıslah harcının yatırıldığı ve 06.03.2018 tarihinde ıslah dilekçesinin sunulduğu, bozmadan sonra ıslaha değer verilmemesi gerektiği gerekçesiyle taleple bağlı kalınarak davanın kısmen kabulüne karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

Mahkemenin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; belirsiz alacak davası olarak açılan davanın kısmi dava olarak kabul edilerek bilirkişi raporu sonrası yapılan harç tamamlama dilekçesinin, ıslah olarak nitelendirilerek bozma kararı sonrası ıslah yapılamayacağı gerekçesi ile dava açarken talep edilen rakamlar üzerinden karar verilmesinin hukuka aykırı olduğunu, bozmadan sonra alacaklar bilirkişi tarafından likit olarak tespit edildiğinden 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (6100 sayılı Kanun) 107 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre harç tamamlanarak talep artırımında bulunulduğunu, harç tamamlama ıslah kabul edilerek ve bozma sonrası yapılan ıslah dikkate alınmayarak karar verilmesine rağmen ıslah dilekçesinin dikkate alınarak yargılama giderleri ve harçlar ile özellikle de vekâlet ücretine hükmedilmesinin hukuka aykırı olduğunu, ıslah olarak kabul edilse dahi 6100 sayılı Kanun'un 177 nci maddesinin ikinci fıkrası gereği tahkikat bitinceye kadar ıslah yapılabileceğini belirterek temyiz yoluna başvurmuştur.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Dosya içeriğine, bozmanın mahiyeti ve kapsamına göre taraflar arasındaki uyuşmazlık, davacının bozmadan sonra sunduğu talep artırım dilekçesine değer verilip verilemeyeceği noktasında toplanmaktadır.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Kanun'un geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrası atfıyla uygulanmasına devam olunan mülga 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 428 inci maddesi ile 439 uncu maddesinin ikinci fıkrası, 6100 sayılı Kanun'un 107 nci maddesi.

3. Değerlendirme

1. Temyizen incelenen Mahkeme kararında ve kararın gerekçesinde hukuk kurallarının somut olaya uygulanmasında bir isabetsizlik bulunmadığı ve bozmaya uyulmakla karşı taraf yararına kazanılmış hak durumunu oluşturan yönlerin ise yeniden incelenmesine hukukça imkân bulunmadığı anlaşılmakla; davacı vekilinin aşağıdaki paragrafın kapsamı dışındaki temyiz itirazları yerinde görülmemiştir.

2. Dosya içeriğine göre dava belirsiz alacak davası türünde açılmış, bozma kararından sonra davacı tarafından 06.03.2018 tarihli talep artırımı dilekçesi ile talep sonucu artırılmıştır. Mahkeme kararının gerekçesinde belirtildiğinin aksine, somut uyuşmazlıkta bozmadan sonra yapılan bir ıslah işlemi söz konusu olmayıp davacı tarafından talep artırımı hakkı kullanılmıştır. Hukuki niteliği itibarıyla talep artırımı işlemi ıslah olmadığından, bozmadan sonra yapılan bir ıslah da söz konusu değildir. Bu nedenle Mahkemece davacının talep artırımı dilekçesi değerlendirilerek bir karar verilmesi gerekirken davacının talep artırımı dilekçesi kabul edilmeyerek yazılı şekilde hüküm kurulması hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeple;

Temyiz olunan Mahkeme kararının **BOZULMASINA**,

Peşin alınan temyiz karar harcının istek hâlinde ilgiliye iadesine,

Dosyanın İlk Derece Mahkemesine gönderilmesine,

11.01.2023 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.